



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z odwołania X. Y.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia [...] 2023 r.

w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 4 marca 2025 r.

**uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę Krajowej Radzie
Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.**

Mirosław Sadowski Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

UZASADNIENIE

Sędzia X. Y. (dalej także: „odwołująca”, „skarżąca”, „uczestniczka postępowania”) wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (dalej także: „KRS” lub „Rada”) nr [...] z [...] 2023 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz.

[...] (dalej: „Uchwała”), domagając się uchylenia zaskarżonej Uchwały w całości oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów niniejszego postępowania, według obowiązujących norm.

Rada podjęła zaskarżoną Uchwałę po ponownym rozpoznaniu sprawy, w związku z uchyleniem przez Sąd Najwyższy wyrokiem z 19 kwietnia 2023 r. w sprawie o sygn. I NKRS 61/22 uchwały nr [...]1 z dnia [...]1 2022 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. [...].

Zaskarżonej Uchwale odwołująca zarzuciła:

1. obrazę prawa unijnego materialnego, tj. art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 15 ust. 1 i ust. 3 akapit drugi Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: „TFUE”) i art. 41 ust. 1 i 2 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: „KPPUE”), ustanawiających zasadę otwartości organów Państwa Członkowskiego UE, zasadę dostępu do dokumentów i przejrzystości prac danej jednostki, podczas gdy postępowanie przeprowadzone w przedmiocie wniosku o przedstawienie Prezydentowi kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w Słupsku przeczyło zasadzie otwartości i transparentności działania organu ją przeprowadzającego, tj. KRS, jako że zarówno sposób procedowania Rady – tak w zespole członków KRS zwanym zespołem opiniującym, jak i w składzie plenarnym, jak również kryteria przyjęte przez Radę za podstawę opiniowania, były nieprzejrzyste;
2. obrazę prawa materialnego tj. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji w zw. z art. 9a ust. 1, art. 11 a ust. 2 pkt 2, art. 11 a ust. 4-5, art. 11 b ust. 7, art. 21 ust. 2 i art. 33 ust. 1, art. 31 ust. 1 u.KRS oraz art. 34 ust. 1-3 u.KRS. w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6, § 16 ust. 1 oraz § 18 ust. 1-8 załącznika do uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: „Regulamin”) a także w zw. z art. 6 i art. 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (dalej: „EKPC”), które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez:

- a) niewłaściwe zastosowanie, a właściwie brak zastosowania art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, art. 1 la ust. 2 pkt 2 i ust. 4-5, art. 11 b ust. 7, art. 11 d ust. 1-5, art. 21 ust. 1 i 2, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 u.KRS. w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 Regulaminu, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie skarżonej uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, która – podobnie jak zespół opiniujący – była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją, w konsekwencji czego piętnastu członków Rady nie było uprawnionych do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie (podobnie jak – dwóch sędziowskich członków zespołu opiniującego), w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołu opiniującego), w głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały;
- b) naruszenie art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydata na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej;
- c) naruszenie art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, co doprowadziło do zaniechania rozpatrzenia kandydatury skarżącej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS i w konsekwencji podjęcia uchwały dowolnej w stopniu rażącym – sprzecznej z dostępnym KRS materiałem dowodowym, z pominięciem rzetelnej prezentacji podczas posiedzenia KRS [...] 2023 r. istotnych okoliczności i dokumentów wskazujących na kwalifikacje skarżącej – co skutkowało podjęciem zaskarżonej uchwały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Słupsku;

- d) naruszenie art. 42 ust. 1 w z zw. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w rezultacie zaniechanie przytoczenia, w kontekście przyjętych przez KRS kryteriów wyboru, jakichkolwiek argumentów prawnych i faktycznych przemawiających za odrzuceniem kandydatury skarżącej, w tym traktowanie pozytywnej opinii Kolegium SO w Słupsku jako braku poparcia, poprzez zamieszczenie w uzasadnieniu Uchwały następującego stwierdzenia: „Kolegium Sądu Okręgowego zaopiniowało kandydaturę 3 głosy ‘za’ oraz 1 głos ‘przeciw’ przy 3 głosach ‘wstrzymujących się’ i podając, że jest to opinia pozytywna. Mając jednak na uwadze liczbę głosów ‘za’ oraz liczbę głosów ‘przeciw’ i ‘wstrzymujących się’ nie sposób przyjąć, że jest to poparcie jednomyślne”, co wskazuje na przekroczenie przez KRS granic swobodnego, racjonalnego uznania i pozbawia możliwości dokonania rzetelnej kontroli prawidłowości rozumowania KRS, przedstawienia relewantnych prawnie motywów podjęcia uchwały z 12 października 2023 r. oraz stanowi potwierdzenie braku wszechstronnego rozważenia sprawy, co wyraża się w: niewskazaniu jakichkolwiek merytorycznych przyczyn, dla których KRS zdecydowała się nie przedstawiać wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Okręgowego w Słupsku kandydatki, oprócz lakonicznego stwierdzenia, iż spełnia on kryteria formalne wskazane w art. 35 ust. 2 u.KRS.; niepełnym i nieprawdziwym przedstawieniu kandydatury skarżącej i pominięcie szeregu okoliczności istotnych z punktu widzenia – przyjętych przez KRS – kryteriów oceny z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, które wskazywały, że skarżąca spełnia wszelkie kryteria do przedstawienia jej kandydatury Prezydentowi; niewyjaśnieniu powodów, dla których KRS przyjęła, że skarżąca nie spełniła, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS;
3. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, nadto w odniesieniu do poszczególnych naruszeń, skutkujące nieważnością postępowania poprzez:
- a) naruszenie art. 21 ust. 1 i ust. 2 u.KRS., art. 31 ust. 1 u.KRS. oraz art. 34 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 załącznika do

uchwały nr 265/207 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2017 roku w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa poprzez błędne przyjęcie, iż doszło do skutecznego przyjęcia stanowiska zespołu oraz podjęcia Uchwały KRS, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespół) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP członków Rady, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji RP;

b) naruszenie art. 42 ust. 2. w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały obejmującej rozstrzygnięcie w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego z przytoczeniem w treści tegoż uzasadnienia argumentów odnoszących się do kandydatki, które nie mieszczą się w katalogu ustawowym, o ile w poprzedniej uchwale z [...]1 2022 roku skarżąca zarzuciła nierzetelną ocenę jej kwalifikacji, to w wypadku opiniowania ponownie przez Radę należało przede wszystkim podnieść, iż Rada odmówiła rekomendowania skarżącej kierując się przesłankami w ogóle nieznanymi ustawie, przystąpiła to tej oceny z góry przyjętym założeniem zdyskwalifikowania skarżącej z tego konkursu z uwagi na podpisanie przez nią Apelu do OBWE, na co jeszcze przed przystąpieniem do głosowania powołała się Przewodnicząca Rady D. W. i na przywołane przez nią w tym zakresie stanowisko większości członków Rady. Wyniki głosowania potwierdziły te twierdzenia Przewodniczącej. To zaś oznaczało, iż pomimo spełniania przez skarżącą zarówno formalnych warunków do rekomendowania jej na urząd sędziego SO i posiadania przez nią wysokich kwalifikacji i doświadczenia, co Rada wprost przyznała, nie miały one w istocie żadnego znaczenia, skoro decydowała ta jedna okoliczność. Drugą było wywiedzenie skargi do ETPCz, o czym bardziej szczegółowo poniżej. Przy czym obie zostały przez Radę ocenione w kontekście kwalifikacji etyczno-moralnych jako wykluczające z rekomendowania jej przez Radę. Były to jednocześnie okoliczności, do których oceny Rada nie miała żadnych prawnych kompetencji i podstaw, a przede wszystkim nie mieściły się one w katalogu przewidzianym w art. 32 ustawy o KRS. Dokonana

zatem ocena kandydatury Skarżącej ponownie była arbitralna i dowolna, dokonana z naruszeniem art. 33 i art. 35 ustawy o KRS, mającego przy tym wpływ na procedowanie przez Radę kandydatury Skarżącej;

c) naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 18 ust. 1-11 Regulaminu poprzez: dokonanie oceny kandydatury skarżącej na dzień [...] 2023 roku bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji skarżącej, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało nieprzedstawieniem wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku Sędziego Sądu Okręgowego w Słupsku; oparcie Uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, przedstawionych członkom KRS na posiedzeniu w dniu [...] 2023 r. przez członków zespołu opiniującego, mimo dostępu do pełnych danych o skarżącej w oparciu o posiadany materiał dowodowy, co skutkowało nieprzedstawieniem wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku Sędziego Sądu Okręgowego w Słupsku;

d) naruszenie art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia Uchwały w sposób uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatura skarżącej nie zasługuje na przedstawienie Prezydentowi;

e) naruszenie art. 20 ust.1 i art. 21 ust. 1 u.KRS, które stanowią, że Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych, a do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej składu. Przepisy ustawy o KRS przewidują możliwość przeprowadzenie głosowania w trybie obiegowym za pośrednictwem poczty elektronicznej, ale nie zdalnym. Sama Rada nie miałaby przy tym kompetencji do uregulowania w trybie regulaminowym, skoro o osobistej obecności członków Rady podczas obrad plenarnych stanowi wprost ustawa. W posiedzeniu plenarnym Rady w dniu [...] 2023 r. wzięło udział w trybie zdalnym 5 członków, co potwierdza

zapis video posiedzenia. W głosowaniu jak wynika ze skarżonej uchwały brało udział 15 członków. Zatem osobisty udział w obradach Rady i głosowaniu nad kandydaturą skarżącej brało tylko 10 członków, a zatem mniej niż połowa Rady. Skoro do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej składu to oznacza, że zaskarżona uchwała jest nieważna.

Szef Biura KRS przedkładając odwołanie wraz z dokumentacją poinformował, że Rada nie składa odpowiedzi na odwołanie.

W wykonaniu zobowiązania Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2025 r. Krajowa Rada Sądownictwa pismem z 27 stycznia 2025 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego) nadesłała informację dotyczącą przebiegu głosowania nad Uchwałą z [...] 2023 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku X. Y. o powołanie jej osoby do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. W pierwszej kolejności należało odnieść się do najdalej idącego zarzutu nieważności postępowania tj. naruszenia art. 20 ust.1 i art. 21 ust. 1 u.KRS. Zgodnie z dyspozycją art. 20 ust. 1 zd. pierwsze u.KRS Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych, a zgodnie z brzmieniem art. 21 ust. 1 u.KRS do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej składu. Z kolei w uchwalonej na mocy art. 22 u.KRS Uchwale Nr 144/2023 KRS z dnia 3 marca 2023 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: „Regulamin”) wskazano, że Członek Rady potwierdza obecność na posiedzeniu Rady złożeniem podpisu na liście obecności (§ 5), jednocześnie w § 27 Regulaminu wskazano, że Rada, Prezydium Rady i zespół członków oraz komisja mogą odbywać swoje posiedzenia przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (posiedzenie zdalne) oraz głosować w trybie obiegowym w przypadkach określonych w odrębnych przepisach.

Takim odrębnym przepisem jest art. 31zzg ust. 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz

wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn. Dz.U. 2024 poz.340), zgodnie z którym (ust. 1) w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 m.in. Krajowa Rada Sądownictwa i zespoły Krajowej Rady Sądownictwa, mogą odbywać swoje posiedzenia przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Ponadto (ust. 3) w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 m.in. Krajowa Rada Sądownictwa i zespoły Krajowej Rady Sądownictwa mogą podejmować uchwały w trybie obiegowym, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

2. Na mocy Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. 2022 poz. 1027) z dniem 16 maja 2022 r. został odwołany stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Natomiast na mocy Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. 2023 poz.1118) z dniem 1 lipca 2023 r. odwołany został stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

3. Zważywszy, że posiedzenie Rady na którym podjęto zaskarżoną Uchwałę, odbyło się już po odwołaniu zarówno stanu epidemii jak i stanu zagrożenia epidemicznego, brak było podstaw prawnych do odbycia posiedzenia Rady w trybie zdalnym, a zatem dla oceny ważności uchwały niezbędne jest zweryfikowanie czy przy jej podjęciu w posiedzeniu plenarnym uczestniczyła co najmniej połowa członków Rady.

Po odtworzeniu nagrania z posiedzenia KRS w dniu [...] 2023 r., zamieszczonego pod linkiem Transmisja z posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu [...] 2023 (krs.pl) ([...]) ujawniono, że punkt 12.70 z projektu porządku obrad (dalej: „p.o.”) w dniach 10-13 października 2023 r. dotyczący wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku procedowany był w obecności 15 członków Rady oraz 2 gości (ławnika Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie oraz ławnika Sądu Rejonowego dla Warszawy – Pragi Południe). Za pomocą łącza internetowego (online) znajdowało się 6 członków Rady oraz gość. W chwili głosowania obecnych

na sali znajdowało się 13 członków Rady (w tym jej Przewodnicząca) oraz 2 gości – w.w. ławnicy. Za pośrednictwem łącza internetowego (online) w transmisji uczestniczyło 5 członków Rady oraz gość, a także Zespół Członków KRS.

W głosowaniu na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa z [...] 2023 r. oddano na Skarżącą 2 głosy „za” oraz 7 głosów „przeciw”, przy 6 głosach „wstrzymujących się” (oddano ogółem 15 głosów [...]). Zarządzeniem z 8 stycznia 2025 r. Sąd Najwyższy zwrócił się do Krajowej Rady Sądownictwa o udzielenie informacji ilu członków spośród uczestniczących w posiedzeniu 12 października 2023 r. stacjonarnie (na sali posiedzeń), a ilu spośród uczestników uczestniczących zdalnie w tym posiedzeniu oddało głos w sprawie uchwały nr [...] w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku X. Y. o powołanie jej osoby do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. [...].

W piśmie z dnia 27 stycznia 2025 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego) Krajowa Rada Sądownictwa przesłała informację dotyczącą głosowania 12 października 2023 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku X. Y. o powołanie jej osoby do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. [...]. Z przedłożonych dokumentów tj. listy obecności oraz Raportu z sesji posiedzenia KRS w dniu [...] 2023 r. wynika, że w głosowaniu nr 18 pkt 12.70 p.o. odnośnie konkursu do SO w Słupsku M.P. 2021 poz. [...] z brało udział 15 członków KRS przy czym 4 głosy oddano zdalnie (2 głosy „za” oraz 2 głosy „przeciw”) natomiast 11 głosów oddano stacjonarnie (5 głosów „przeciw” i 6 głosów „wstrzymujących się”).

Warto przy tym zaznaczyć, iż warunkiem ważności uchwały jest obecność co najmniej połowy składu Rady, zgodnie natomiast z § 5 Regulaminu KRS, Członkowie Rady potwierdzają swoją obecność na posiedzeniu złożeniem podpisu na liście obecności (M. Dębska [w:] *Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz*, Warszawa 2013, art. 21).

4. W związku z powyższym, należy uznać, że przy podejmowaniu uchwały nr [...] obecnych było jedynie 11 członków KRS. Nie można więc było uznać, że przy podjęciu uchwały zachowane było ustawowe kworum. Zgodnie z art. 21 ust. 1 u.KRS

do ważności uchwał Rady potrzebna jest bowiem obecność co najmniej połowy jej składu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności uznać należało, że zarzut podniesiony przez Skarżącą w tym zakresie był zasadny.

5. W związku z zaistnieniem przesłanki nieważności Uchwały rozpoznanie dalszych zarzutów podniesionych przez Skarżącą jest co do zasady zbędne, jednak wobec faktu, iż zaskarżona Uchwała została wydana po ponownym rozpoznaniu sprawy, w związku z uchyleniem przez Sąd Najwyższy wyrokiem z 19 kwietnia 2023 r. w sprawie o sygn. I NKRS 61/22 wcześniejszej uchwały nr [...]1 z dnia [...]1 2022 r., zasadnym jest odniesienie się do zarzutów naruszenia art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 oraz art. 42 ust. 1 u.KRS. które okazały się zasadne.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Zakres kognicji Sądu Najwyższego jest przy tym ograniczony. Podstawy odwołania nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 8 października 2014 r., III KRS 45/14; z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18). Sąd Najwyższy nie może też zastępować Rady w ocenie kandydata lub w sposobie zastosowania doń ustawowych kryteriów branych pod uwagę przy ocenie jego kwalifikacji (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18).

6. W konsekwencji, odwołanie wniesione na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS może prowadzić jedynie do formalnej kontroli stosowania przez KRS reguł postępowania dotyczących przestrzegania prawem określonych kryteriów i procedur postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego: z 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16; z 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 27 marca 2019 r., I NO 8/19; jak również wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 15 grudnia 1999 r., P 6/99; P 6/99; 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz z 27 maja 2008 r., SK 57/06).

7. W świetle art. 33 i art. 35 u.KRS. Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje uchwałę po wszechstronnym rozważeniu sprawy i ma obowiązek procedować na

podstawie zgromadzonej dokumentacji oraz wyjaśnień, o ile zostały złożone, kierując się oceną kwalifikacji kandydatów, uwzględniając ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; także uwzględnia opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

8. Dodatkowo, na podstawie art. 42 ust. 1 u.KRS Rada zobowiązana jest do sporządzenia uzasadnienia uchwały podejmowanej w sprawach indywidualnych. Przepisy te, wraz z art. 60 Konstytucji RP, który chroni prawo obywateli polskich korzystających z pełni praw publicznych do dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, tworzą zasadnicze ramy kontroli legalności uchwał Krajowej Rady Sądownictwa. To właśnie uzasadnienie uchwały pozwala w pierwszej kolejności dokonać Sądowi Najwyższemu oceny prawidłowości kierowania się kryteriami oceny sformułowanymi w art. 33 i art. 35 u.KRS w sposób, który nie stanowiłby nieuprawnionej oceny merytorycznej kandydatów przez Sąd Najwyższy. Kierowanie się przez Radę przejrzystymi, jednolitymi i sprawiedliwymi (racjonalnymi) kryteriami selekcyjnymi musi zatem jasno wynikać z uzasadnienia Uchwały (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Z tego też powodu, w uzasadnieniu należy wskazać te kryteria, które stanowiły przesłankę decydującą o odmowie przedstawienia Prezydentowi RP kandydata na urząd sędziego tak, aby można było stwierdzić, że w trakcie procedury konkursowej o przedstawieniu lub nieprzedstawieniu danego kandydata na stanowisko sędziowskie decydowały racjonalne kryteria oceny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

9. Artykuł 42 u.KRS nie określa wymaganej treści uzasadnienia. Kierować się zatem należy jego funkcją. Oczywistym jest, że uzasadnienie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nie może być powtórzeniem treści całego zgromadzonego materiału sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2019 r., I NO 30/19). Treść uzasadnienia nie może też być zdawkowa i sprowadzać się do gołosłownego zapewnienia o zastosowaniu przejrzystych i obiektywnych kryteriów oceny. Jak sama nazwa wskazuje, uzasadnienie ma wskazywać na okoliczności, które daną decyzję czynią zasadną. Okoliczności takiej nie stanowi sam fakt, że decyzję podjął organ do

tego umocowany, ani też samo zapewnienie tego organu o zasadności podjętej przezeń decyzji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

10. Należy podkreślić, że uzasadnienia rozstrzygnięć realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej, w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe, to m.in. w uzasadnieniu przejawia się rzetelność i transparentność procedur (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; 30 maja 2007 r., SK 68/06; 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04; wyroki Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., I NKRS 49/21; z 21 lutego 2023 r. I NKRS 2/23).

11. Podkreślić należy, że pomimo tego, iż Rada ma prawo stosunkowo swobodnego kształtowania kryteriów dominujących o wyborze danego kandydata na określone stanowisko sędziowskie, nie może czynić tego w sposób dowolny i dyskryminujący (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 24 kwietnia 2019 r., I NO 16/19 i z 17 czerwca 2020 r., I NO 188/19) Natomiast treść uzasadnienia stanowi jedną z gwarancji poszanowania konstytucyjnego prawa do równego dostępu do służby publicznej i pozwala na obiektywną weryfikację, czy przyjmowane przez Radę kryteria oceny są racjonalne i zasadne.

12. Powyższego warunku z całą pewnością nie spełnia zastosowanie w uzasadnieniu sformułowań zbyt ogólnych i nieostrych. Zasadny jest pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19, zgodnie z którym „niewskazanie konkretnych kryteriów i niewyjaśnienie sposobu ich zastosowania przy podejmowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa decyzji o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego uniemożliwia Sądowi Najwyższemu właściwą kontrolę zaskarżonej uchwały, zarówno w aspekcie dopełnienia przez Radę wymagania wszechstronnego rozważenia sprawy (art. 33

ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa – tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 389 z późn. zm.), jak i z punktu widzenia poszanowania wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 i art. 60 Konstytucji RP zasad: ochrony zaufania obywatela do państwa, równego traktowania i zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym oraz jednakowych szans w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznych”.

13. W realiach niniejszej sprawy trudno było uznać, że KRS dokonała wszechstronnego rozważenia sprawy. Samo użycie przez Radę w treści uzasadnienia uchwały przymiotnika „wszechstronny” nie oznacza, że w taki sposób materiał sprawy został oceniony. Należy mieć na uwadze, że Rada wskazując, że dokonała oceny kandydatury odwołującej, kierując się kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, pomimo bardzo dobrej (pozytywnej) oceny kwalifikacyjnej osoby sędziego, pozytywnych opinii przełożonych, pozytywnej opinii wyrażonej przez Kolegium Sądu Okręgowego w Słupsku, bogatego doświadczenia zawodowego odwołującej oraz spełniania przez skarżącą kryteriów formalnych do sprawowania przez nią urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Słupsku, zdecydowała na podstawie pozaustawowych kryteriów o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie uczestniczki postępowania do zajmowania w/w stanowiska.

Z treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika, że Rada dokonała wybiórczej oceny opinii Przewodniczącego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Łęborku oraz opinii Prezesa Sądu Rejonowego w Łęborku. Rada nadała zbyt silną moc dowodową negatywnym aspektom dotyczącym osoby skarżącej, pomijając przy tym wszelkie pozytywne informacje w nich zawarte. Wskazania wymaga, że z opinii przewodniczącego wynika bowiem, że orzecznictwo odwołującej jest bardzo stabilne, uzasadnienia sporządzane są terminowo, jest osobą dobrze zorganizowaną. Jednocześnie, przewodniczący wskazał, że skarżąca dała się poznać jako osoba konfliktowa, nie potrafiąca działać w zespole. Przewodniczący podkreślił, że poinformował prezesa o nieetycznym zachowaniu skarżącej w okresie kiedy była ona członkiem Kolegium Sądu Okręgowego w Słupsku, nie informowała przewodniczącego o planowanych nieobecnościach oraz nie współpracowała z przewodniczącym. W kontekście powyższych zarzutów przewodniczącego zaznaczyć należy, że w opinii Prezesa Sądu Rejonowego w

Lęborku wprowadzie wskazano na sporadyczne sytuacje niewłaściwego zachowania odwołującej w stosunku do innych sędziów czy pracowników administracyjnych (bez szczegółowego opisanie ich charakteru, przedmiotu, czasu wystąpienia), jednakże uznano, że przebieg pracy uczestniczki postępowania zasługuje na ocenę pozytywną. Prezes Sądu Rejonowego w Lęborku (niejako wbrew zarzutom przewodniczącego) wskazał, że wobec sędzi nie toczyły się postępowania dyscyplinarne oraz nie zastosowano wobec niej kar porządkowych, nie zwracano uwagi, ani nie wytykano uchybień w trybie art. 37 § 4 i art. 4 § 1 p.u.s.p. W żadnej ze spraw rozpoznawanych przez odwołującą nie stwierdzono przewlekłości postępowania lub niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Nie odnotowano co do odwołującej żadnych innych skarg administracyjnych związanych ze sposobem i kulturą urzędowania. Przeciwko skarżącej nie toczyły się również postępowania karne. Prezes Sądu Rejonowego w Lęborku podkreślił, że brak szczegółowego wskazania zachowań sędzi, podłoża, przyczyn, okoliczności owych konfliktów, uniemożliwia odniesienie się do powyższych zachowań, ich ocenę. W ocenie Prezesa miały one charakter sporadyczny i w żaden sposób nie dyskwalifikują kandydatki. Prezes zauważył, że niewątpliwie jak wynika z doświadczenia życiowego, w każdym miejscu pracy gdzie „ścierają się” różne charaktery, występuje stres, może dochodzić do napięć, konfliktów. Istotny jest by owe konflikty rozwiązywać, wyjaśniać ich przyczyny, wypracowywać w ten sposób lepsze modele współpracy. Powyższe aspekty umknęły uwadze KRS przy wydawaniu zaskarżonej uchwały, natomiast miały istotny wpływ na jej treść.

Podkreślenia wymaga, że artykuł 35 ust. 2 u.KRS zawiera otwarty katalog kryteriów, którymi winna kierować się Rada, a które mają charakter fundamentalny. Odstąpienie zatem od zastosowania w ramach określonego postępowania konkursowego „kryteriów które mają charakter fundamentalny” i przypisanie na jego potrzeby podstawowego znaczenia innemu wyróżnionemu przez Radę kryterium, wymaga szczególnej ostrożności i adekwatnego uzasadnienia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2024 r. I NKRS 101/23). Nie sposób było uznać, ażeby w niniejszej sprawie Rada sporządziła adekwatne uzasadnienie pozaustawowych kryteriów, którymi kierowała się przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały. Rada uznała bowiem, że o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej jej

kandydatury zadecydowały w szczególności wątpliwości co do prezentowanej przez nią postawy etycznej jako orzecznika wobec obowiązującego porządku prawnego skutkującej wyrażaniem negacji instytucji państwowych i kontestowaniem ich działalności, co nie daje gwarancji właściwego sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez uczestniczkę postępowania.

14. W realiach niniejszej sprawy Rada dokonując oceny kandydatury odwołującej, wskazała, iż uczestniczka postępowania, pretendująca do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Słupsku, spełnia formalnie wszystkie kryteria wyboru, a zatem zadaniem Rady zasadnym było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie oceny tej osoby. Krajowa Rada Sądownictwa wskazała, że biorąc pod uwagę całość okoliczności dokumentujących doświadczenie zawodowe kandydatki i nie podważając oceny jej pracy i kwalifikacji, uwzględniła wszystkie aspekty jej ścieżki zawodowej.

Należy mieć jednak na uwadze, że w postępowaniu, w którym wydano zaskarżoną uchwałę, skarżącą była jedyną kandydatką na wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego. W orzecznictwie wskazuje się, że przedstawienie Prezydentowi RP osoby występującej w konkursie na wolne stanowisko sędziowskie jest prerogatywą Krajowej Rady Sądownictwa, wynikającą z art. 179 Konstytucji RP. Oznacza to, że Krajowa Rada Sądownictwa może przedstawić Prezydentowi wniosek o powołanie kandydata, ale może także zdecydować, że z wnioskiem takim nie wystąpi, gdy jej zdaniem żadna z osób ubiegających się o ten urząd nie spełnia w wystarczającym stopniu wymogów merytorycznych, jakie winna spełniać osoba sprawująca ten urząd (wyroki Sądu Najwyższego z: 7 marca 2019 r., I NO 1/19; 7 marca 2019 r., I NO 2/19; 11 marca 2014 r., III KRS 3/14; 6 listopada 2013 r., III KRS 215/13; 21 lipca 2015 r., III KRS 35/15; z 3 marca 2021 r., I NKRS 31/21). Od oceny Rady zależy bowiem uznanie, czy uczestniczący w procedurze konkursowej kandydaci spełniają nie tylko niezbędne przesłanki ubiegania się o objęcie konkursem stanowisko sędziowskie, ale także czy spełniają dodatkowe kryteria określone treścią art. 35 ust. 2 u.KRS w stopniu uzasadniającym wybór któregośkolwiek z nich (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 6 marca 2013 r., III KRS 215/13; z 3 marca 2021 r., I NKRS 20/21). Jednakże, jeżeli KRS nie decyduje się na wskazanie żadnego z konkurujących kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, zobowiązana jest

wskazać na rzeczywiście istniejące okoliczności, jakie przemawiają przeciwko objęciu tego stanowiska przez kandydata (wyroki Sądu Najwyższego z 13 maja 2020 r., I NO 166/19; z 3 marca 2021 r. I NKRS 31/21).

15. Na gruncie niniejszej sprawy, uznać należało, że powyższym obowiązkom Rada nie sprostала. Wyjaśnieniu motywów wydania zaskarżonej uchwały, podobnie jak każdego rozstrzygnięcia będącego rezultatem stosowania prawa, nie czyni zadość powołanie się na „wszechstronne rozważenie całokształtu okoliczności sprawy”. Sformułowanie to, występujące w uzasadnieniu zaskarżonej Uchwały, można uznać jedynie za wyjaśnienie, że żadne z materiałów sprawy nie zostały pominięte lub wykluczone z podstaw rozstrzygnięcia. Nie może być jednak uznane za uzasadnienie przesłanek dokonanego wyboru. W tym celu konieczne jest bowiem wyjaśnienie, dlaczego ze względu na konkretne okoliczności sprawy, zapadło rozstrzygnięcie określonej treści. Specyfika postępowania, w którym liczba kandydatów nie przekracza liczby wolnych stanowisk sędziowskich, wymaga, aby uzasadnienie zawierało przytoczenie okoliczności świadczących na niekorzyść kandydata, które przesądziły, że pomimo braku kontrkandydatów Rada postanowiła nie udzielić rekomendacji. Zważyć należy, że Kolegium Sądu Okręgowego w Słupsku na posiedzeniu 28 lutego 2022 r. pozytywnie zaopiniowało kandydaturę skarżącej oddając: 3 głosy „za” oraz 1 głos „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się”.

Z treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały wnika, że u podstaw negatywnej decyzji KRS w przedmiocie kandydatury skarżącej na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w Słupsku legła wyłącznie ocena aktywności publicznej kandydatki, uznanej przez KRS za działalność polityczną. Jak wskazano bowiem w uzasadnieniu Uchwały Rada „W zachowaniu Pani sędzi upatruje także zagrożenia w postaci kwestionowania powołań innych sędziów, co bezpośrednio zagraża realizacji zadań nałożonych na wymiar sprawiedliwości. Skierowanie skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, podważanie umocowania sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego rozpatrującej odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa, a także sygnowanie listu do OBWE w sprawie wyborów prezydenckich w Polsce odczytuje jako działanie polityczne wykluczające kandydaturę Pani sędzi w niniejszej procedurze

konkursowej jako nie dającej rękojmi prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości”.

Należy natomiast zauważyć, że jak wskazywał Sąd Najwyższy, w przedmiotowym liście do OBWE wprowadzie podniesiona została kwestia wadliwości obsady sądu (wyłonionego z sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sąd Najwyższego), czego jednak nie można utożsamiać z kwestionowaniem statusu sędziego albo umocowania konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast sędziowie sygnatariusze listu jedynie przychyliili się do jednego z istniejących poglądów prawnych. Sędziego nie można natomiast represjonować dyscyplinarnie za przyjmowane przez niego poglądy prawne, a tym bardziej za przychylenie się do istniejących poglądów prawnych, niezależnie od tego, czy poglądy te wyrazi w orzeczeniu, czy w przestrzeni publicznej, wyrażenia poglądu prawnego jest bowiem emanacją niezawisłości sędziowskiej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 7 sierpnia 2024 r., I ZSK 29/22, z 13 marca 2024 r., II ZOW 39/23). Tym bardziej nie może podlegać negatywnej ocenie skorzystanie przez sędziego, z przysługującego mu jako obywatelowi prawa wystąpienia ze skargą do ETPCz, czy też podnoszenie w formułowaniu w odwołaniu, w sprawie dotyczącej danego sędziego, szeregu argumentów, które w ocenie osoby odwołującej wskazują na zasadność składanego odwołania, z powołaniem się na występujące poglądy prawne, nawet w sytuacji gdy są one zupełnie niezasadne.

16. Z całą pewnością korzystanie przez osobę odwołującą z przysługujących jej praw, jak też wyrażanie poglądów prawnych odmiennych niż, poglądy wyrażane przez członków Rady, nie może stanowić kryterium wyboru kandydata, podobnie jak wywodzona z tych okoliczności ocena, iż kandydat „prezentuje w swoim zachowaniu postawę przejawiającą się ambiwalencji aksjologicznej w ocenie porządku prawnego polegającą na lekceważeniu instytucji powołanych do przeprowadzenia procesu nominacyjnego i w związku z powyższym nie jest pewne, czy zamierza pełnić urząd sędziego w przypadku powołania jej na stanowisko sądu wyższego szczebla”, wykracza to bowiem poza kryteria wyboru dopuszczalne w świetle art. 35 ust. 2 ustawy o KRS.

Nie sposób też zaaprobować stanowiska Rady w zakresie, w jakim uzasadniała odmowę rekomendacji kandydatki do powołania na urząd sędziego

sądu okręgowego specyfiką organu kolegialnego – jednocześnie nie negując przy tym osiągnięć zawodowych kandydatki. Wskazania wymaga, że Rada powinna czuwać nad stosowaniem kryteriów w sposób niewątpliwie transparentny i obiektywny. Podjęte uchwały (decyzje) należy uzasadniać w sposób niebudzący wątpliwości, mając na uwadze wszelkie okoliczności prawne, które w istotny sposób ograniczają swobodę decydowania, oraz prawo uczestnika postępowania do poznania dokładnych motywów rozstrzygnięcia (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 17 listopada 2021 r., I NKRS 78/21; z 26 czerwca 2024 r. I NKRS 33/24).

17. W związku z zasadnością ww. zarzutów rozpoznanie dalszych zarzutów podniesionych przez Skarżącą stało się zbędne, zatem jedynie na marginesie należy zaznaczyć, że zupełnie niezasadne są zarzuty związane z kwestionowaniem prawidłowości obsadzenia Rady.

Sąd Najwyższy zauważa, iż przed nowelizacją ustawy o KRS dokonany ustawą nowelizującą z 8 grudnia 2017 r. w doktrynie prawa konstytucyjnego wskazywano, iż art. 187 ust. 1 Konstytucji RP nie przesądzał pożądanego modelu wyboru sędziów do KRS. Minimum, które musiało być zapewnione to wybór piętnastu sędziów spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych (zob. P. Mikuli, *Konstytucyjność trybu wyboru sędziów sądów powszechnych do KRS*, Krajowa Rada Sądownictwa 2014, nr 4, s. 9; K. Zawiślak, *Pozycja ustrojowa, kompetencje i skład Krajowej Rady Sądownictwa*, *Iustitia* 2012, nr 3, s. 124). Uważano, iż treść art. 187 ust. 1 Konstytucji oznaczała, iż pewne jest tylko to, że wybranych sędziów ma być piętnastu oraz, że mają być oni wybrani spośród sędziów SN, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych (K. Szczucki, (w:) *Konstytucja RP. Komentarz*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, art. 187, Nb. 8). Podobne stanowisko zajmowano w orzecznictwie, wskazując m.in., że art. 187 ust. 1 Konstytucji RP nie zawiera szczegółowych zasad wyboru sędziów do KRS i pozostawia w tym zakresie swobodę ustawodawcy (np. wyroki Sądu Najwyższego: z 2 kwietnia 2014 r., III KRS 8/14; z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 15 marca 2012 r., III KRS 1/11). Dopiero po wejściu w życie ustawy nowelizującej z 8 grudnia 2017 r. stanowisko to zaczęto podważać, m.in. wskazując, że co prawda w Konstytucji RP występuje wyraźny brak wskazania podmiotu dokonującego wyboru piętnastu członków KRS spośród sędziów, to jednak

oczywistym jest, że takiego wyboru winni dokonywać sędziowie (H. Izdebski, *Komentarz do Konstytucji RP. Art. 186, 187*, Warszawa 2020, s. 135-139), a przesądzenie dopuszczalności takiego trybu wyboru jak w ustawie nowelizującej z 8 grudnia 2017 r. gwarantuje dominację czynnika politycznego w ukształtowaniu składu KRS (B. Naleziński, (w:) *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. P. Tuleja, Warszawa 2019, s. 558).

Należy jednak podkreślić, że Konstytucja RP w żadnym ze swoich przepisów nie gwarantuje wyboru „członków sędziowskich” KRS przez sędziów, tak jak to czynią np. niektóre inne konstytucje państw członkowskich UE i Rady Europy (np. Belgii, Bułgarii, Malty, Portugalii, Słowacji czy Włoch). W tym zakresie polski ustrojodawca pozostawił swobodę decyzji ustawodawcy, skoro w art. 187 ust. 4 Konstytucji wprost zostało wskazane, iż to ustawa określa m.in. sposób wyboru członków Rady, a jednocześnie w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, wskazano, iż piętnastu członków jest „wybranych spośród sędziów”, a nie że jest „wybranych przez sędziów spośród sędziów”, a zatem użyto innego sformułowania niż w pkt 3 tego samego ustępu, gdzie mowa jest o wyborze członków „przez Sejm spośród posłów” oraz „przez Senat spośród senatorów”. Fakt, że wybór „członków sędziowskich” KRS był historycznie dokonywany w Polsce przez sędziów i nie został uregulowany w Konstytucji, gdyż miał mieć walor oczywistości (jak np. wskazuje H. Izdebski, *Komentarz...*, s. 139), nie oznacza automatycznie, że inne rozwiązanie jest z Konstytucją sprzeczne (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2022 r., I CSK 3738/22).

18. Słusznie w odwołaniu podnosi odwołująca, iż „dla realizacji swoich konstytucyjnych zadań, KRS składa się z przedstawicieli wszystkich trzech władz – wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej”, jednak w świetle brzmienia art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, przy uwzględnieniu art. 187 ust. 1 pkt 3 oraz art. 187 ust. 4 Konstytucji, jak też mając na względzie art. 4 oraz art. 10 Konstytucji, wbrew twierdzeniom odwołującej z Konstytucji nie wynika kto wybiera przedstawicieli władzy sądowniczej do Rady. Uwzględniając zatem systemową wykładnię przepisów obowiązującej Konstytucji (w szczególności, okoliczność, iż władza należy do Narodu, który sprawuje ją przez swoich przedstawicieli – art. 4 Konstytucji, w połączeniu z okolicznością, że władza sądownicza jest jedną z trzech rodzajów władz – art. 10 Konstytucji), jak i ich literalne brzmienie (gdyby bowiem wolą ustrojodawcy było

zawężenie możliwości wyboru członków KRS spośród sędziów wyłącznie do sędziów, to zastosowałby w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji analogiczne sformułowanie jak w pkt 3 tego ustępu), za w pełni dopuszczalne uznać należy ustawowo przyjęte rozwiązanie, zgodnie z którym, członków KRS o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji (tj. „piętnastu członków wybranych spośród sędziów”) wybiera Sejm RP, a w konsekwencji niezasadne są twierdzenia odwołującej o nieprawidłowym obsadzeniu KRS (co miałyby wynikać z naruszenia Konstytucji RP przy obsadzaniu członków KRS). Natomiast kwestią do dyskusji jest to, które z możliwych (dopuszczalnych konstytucyjnie) rozwiązań jest bardziej optymalne z punktu widzenia realizowania przez KRS funkcji.

Odwołująca w odwołaniu stwierdza też, że „Nie bez powodu Konstytucja stanowi, że władza sądownicza jest władzą odrębną od innych władz, zatem na jej kształt władza ustawodawcza, choćby poprzez kształtowanie składu organu stojącego na straży niezależności sądów i niezależności sędziów, - nie może w żaden sposób wpływać”. Nie zauważa jednak odwołująca, że pomimo tego, że w art. 173 Konstytucji, mowa jest o tym, że Sądy i Trybunały są władzą odrębną i niezależną od innych władz (a stosownie do art. 10 ust. 2 Konstytucji władzę sądowniczą sprawują sądy i trybunały), to w art. 194 Konstytucji wprost przewiduje się, że sędziów Trybunału Konstytucyjnego wybiera właśnie Sejm RP, a zatem to władza ustawodawcza wprost wpływa na skład Trybunału, objętego zakresem art. 173 Konstytucji (inaczej zresztą niż Krajowa Rada Sądownictwa, o której w art. 173 Konstytucji nie ma mowy). Idąc tokiem rozumowania odwołującej należałoby uznać taki sposób powołania sędziów Trybunału Konstytucyjnego za niedopuszczalny, tym bardziej że to przecież Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach zgodności ustaw (uchwalanych przez Sejm RP) z Konstytucją. Jak jednak zasadnie wskazuje się w literaturze, pomimo tego, że sędziowie TK „są powoływani w sposób polityczny (...), nie oznacza to przecież, że ich działania jako sędziów są polityczne, a w każdym razie (...) nie istnieje zależność automatyczna i oczywista pomiędzy aktem politycznego wyboru a merytorycznym rozstrzygnięciem” (zob. M. Safjan, *Wyzwania dla państwa prawa*, Warszawa 2007, s. 74). Uwagi te przenieść można wprost na kwestię powoływania członków KRS przez Sejm RP. Zresztą, jak zaznacza się w literaturze „kandydaci na sędziów najbardziej prestiżowych sądów

międzynarodowych Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości są wskazywani przez rządy państw członkowskich, a więc instytucje *per excellence* polityczne: czy i w tym wypadku mamy odmówić wiarygodności tym sędziom i doszukiwać się we wszystkich decyzjach racji politycznych i instrumentalizacji prawa w imię jakiegoś bliżej nieokreślonego interesu?” (zob. M. Safjan, *Wyzwania...*, s. 76).

19. Przede wszystkim jednak kwestia zgodności z normami konstytucyjnymi przepisów określających tryb powołania członków Krajowej Rady Sądownictwa była już przedmiotem badania przez Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie K 12/18, Trybunał uznał art. 9a u.KRS za zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP.

20. W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny wskazał, że jakkolwiek Rada jest organem konstytucyjnym, to brak szczegółowej regulacji konstytucyjnej, która się do niej odnosi, wskazuje, że zasadnicze kwestie związane z funkcjonowaniem Rady przekazano do regulacji ustawowej, pozostawiając w tekście Konstytucji jedynie pewien minimalny standard konstytucyjności KRS.

21. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego był już wyrażany pogląd, który jest podzielany przez niniejszy skład, że wspomniany wyrok Trybunału Konstytucyjnego wyklucza dopuszczalność badania (w ramach tzw. rozproszonej kontroli konstytucyjności ustaw) tego, czy Krajowa Rada Sądownictwa jest ukształtowana zgodnie z Konstytucją RP, skoro zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenie Trybunału mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NO 3/19, z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19; z 30 lipca 2019 r., I NO 20/19; z 30 lipca 2019 r., I NO 31/19, z 2 czerwca 2020 r., I NO 192/19; postanowienie Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., I ZO 45/24).

22. Zarówno w literaturze, jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego już od dawna zwraca się natomiast uwagę, że zasada legalizmu nakazuje przypisać każdemu działaniu Trybunału Konstytucyjnego (a dokładniej składowi orzekającemu w sprawie), jako organowi państwa, domniemanie działania zgodnego z prawem. Oznacza to w konsekwencji, gdyby chciano twierdzić, że w konkretnej sprawie doszło

do nadużycia kompetencji przez Trybunał Konstytucyjny, konieczność przeprowadzenia w odpowiedniej procedurze dowodu przeciwnego. Oczywiście, powstaje w takiej sytuacji problem, jaka procedura byłaby właściwa w odniesieniu do orzeczeń mających konstytucyjny przymiot ostateczności (zob. M. Zubik, M. Wiącek, *Kompetencje sądu konstytucyjnego a granice swobody orzekania przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego*, Przegląd Sejmowy 2009, nr 4, s. 25). Jak zauważono, żaden organ państwa nie ma kompetencji do oceny czy orzeczenie zostało wydane we właściwym składzie i z zachowaniem określonej w przepisach prawa procedury, a tym samym – czy można mu przypisać walor ostateczności i mocy powszechnie obowiązującej. Wobec jednoznacznie brzmiącej normy konstytucyjnej wyrażonej w art. 190 ust. 1 Konstytucji RP przyznanie takiej kompetencji nie jest możliwe bez zmiany Konstytucji RP. W obowiązującym stanie prawnym o tym, co jest orzeczeniem, przesądza Trybunał (sędziowie TK tworzący skład orzekający i podpisujący orzeczenie), a zewnętrzny wyraz temu daje Prezes TK, zarządzając publikację orzeczenia we właściwym organie urzędowym (zob. A. Mączyński, J. Podkowik, *objaśnienia do art. 190 (w:) M. Safjan (red.), L. Bosek (red.), Konstytucja RP. Tom II, Komentarz do art. 87-243*, Warszawa 2016, pkt. C1). Przymiot ostateczności orzeczenia pozwala wiążąco i oficjalnie kształtować stosunki prawne oraz definitywnie rozstrzygać spór o konstytucyjność prawa. Blokuje tym samym regres w nieskończoność, co stabilizuje system prawa i gwarantuje jego przewidywalność. Na gruncie obowiązującej Konstytucji RP kategoria wadliwych, nieważnych lub nieistniejących orzeczeń Trybunału nie ma racji bytu (zob. P. Radziejewicz, *O skutkach prawnych orzeczeń polskiego Trybunału Konstytucyjnego wydanych w składzie niewłaściwie obsadzonym*, 2017, <https://www.academia.edu/35720621>; tenże, *Opinia prawna w sprawie zgodności z Konstytucją projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym*, Warszawa, 14 marca 2024 r. <https://orka.sejm.gov.pl/IEKSBAS.nsf/0/9F2DD4EC1A9F1A59C1258B2B00325DCF/%24File/i579-24A.pdf>).

23. W literaturze wskazywano też, że moc powszechnie wiążąca orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego powoduje, że wszystkie inne organy władzy publicznej, w tym organy władzy sądowniczej, mają obowiązek przestrzegania i stosowania tych

orzeczeń (zob. Z. Czeszejko-Sochacki: *Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego: pojęcie, klasyfikacja i skutki prawne*, PiP 2000 nr 12, s. 28). Pogląd o bezwzględny obowiązkowi sądów realizacji wyroku trybunalskiego nie budził wątpliwości nauki prawa (zob. np. M. Jackowski, *Wykonywanie wyroków Trybunału Konstytucyjnego przez sądy*, (w:) *Wykonywanie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w praktyce konstytucyjnej organów państwa*, red. K. Działocha, S. Jarosz-Żukowska, Warszawa 2013, s. 283). W doktrynie wskazano też, że bezwarunkowa ostateczność orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczy także tych orzeczeń, które – zdaniem formułującego ten pogląd – zapadły w nieprawidłowym składzie (tj. z osobami nieuprawnionymi, wybranymi na stanowiska, w stosunku do których wskazuje się, iż były już obsadzone), bowiem pomimo że wada ta jest poważna nie znosi ona konstytucyjnych przymiotów orzeczenia, o których mowa w art. 190 ust. 1 Konstytucji (zob. P. Radziejewicz, *O skutkach prawnych orzeczeń polskiego Trybunału Konstytucyjnego wydanych w składzie niewłaściwie obsadzonym*, 2017, <https://www.academia.edu/35720621>). Wskazuje się też, że orzeczenia TK wydane z udziałem tych osób, o ile w składzie orzekającym zasiadają również sędziowie prawidłowo wybrani do TK, są orzeczeniami istniejącymi i ważnymi, które w obecnym stanie prawnym nie mogą zostać zakwestionowane czy podważone (zob. M. Florczak-Wątor, *(Nie)skuteczność wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., K 3/21. Ocena znaczenia orzeczenia z perspektywy prawa konstytucyjnego*, EPS 2021, nr 12, s. 10). Także w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego zwrócono uwagę, iż wydanie orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny w składzie co do obsady którego w orzecznictwie wyrażane są zasadnicze zastrzeżenia, nie oznacza, że należy uznać niejako automatycznie, że nie jest ono orzeczeniem w rozumieniu Konstytucji i jako takie nie wywiera skutków prawnych. Nie ma bowiem w orzecznictwie i doktrynie jednolitego podejścia do określenia skutków prawnych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego wydanych przy udziale osób nieuprawnionych do orzekania, a w obecnym stanie prawnym brak procedury, która pozwalałaby orzeczenia takie uchylić (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2023 r., II KK 96/23).

24. Należy natomiast zaznaczyć, że w sprawach już rozstrzygniętych przez Trybunał nie może być mowy o zastosowaniu koncepcji rozproszonej kontroli

konstytucyjności ustaw. Prowadziłoby to bowiem do daleko idącej niepewności prawa, gdy mimo orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego niektóre sądy zajmowałyby stanowisko sprzeczne z trybunalskim, a inne tożsame. Do tego, w demokratycznym państwie prawa, dopuścić nie można. Miałoby to katastrofalne skutki dla praktyki (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2022 r., I CSK 3738/22). Także w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego jednolicie przyjmuje się, że zasada (atrybut) ostateczności orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, wypowiedziana przez ustrojodawcę konstytucyjnego *expressis verbis* i w sposób kategoryczny, a przy tym – bezwyjątkowy, rodzi ten skutek prawny, iż na podstawie jednoznacznie ujętej wypowiedzi normatywnej ustrojodawcy konstytucyjnego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego traktowane być winny jako niewzruszalne, zarówno w postępowaniu przed tymże Trybunałem, jak i w każdym innym poddanym uregulowaniu w drodze (formie) ustawy zwykłej. Ustawa bowiem, w tym ustawa o Trybunale Konstytucyjnym – jako akt o niższej niż Konstytucja mocy prawnej – nie może bez wyraźnego („pozytywnego”) upoważnienia konstytucyjnego, a takie nie zostało w Konstytucji RP wyrażone – wyłączyć całkowicie, wyłączyć w pewnym zakresie, czy też samoistnie ograniczyć konstytucyjną zasadę (atrybut) ostateczności orzeczeń (wyroków) Trybunału Konstytucyjnego, bądź niektóre jej konsekwencje prawne wynikające ze sformułowania art. 190 ust. 1 Konstytucji RP (zob. postanowienia Trybunału Konstytucyjnego: z 17 lipca 2003 r., K 13/02; z 12 listopada 2003 r., SK 10/02; z 13 listopada 2003 r., SK 33/02).

25. Kwestia powszechnego obowiązywania i ostateczności orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego nie budziła też wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym wyrażony został jednoznaczny pogląd, że „w myśl art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Powszechnie obowiązująca moc orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego zobowiązuje wszystkie inne organy władzy publicznej, w tym również organy władzy sądowniczej (Sąd Najwyższy), do przestrzegania i stosowania tych orzeczeń”, a konkretnie ich sentencji (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., III KRS 34/12 oraz z 7 kwietnia 2016 r., III KRS 44/12 oraz przywołana tam literatura: Z. Czeszejko-Sochacki: *Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego: pojęcie, klasyfikacja i skutki prawne*, PiP 2000 nr 12, s. 28; B.

Banaszak: *Skutki prawne pod względem czasowym orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w stosunku do aktu prawnego uznanego za niekonstytucyjny*, Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego 2014 nr 5, s. 9).

26. Nie mogą też stanowić podstawy dla pominięcia orzeczeń wydanych przez Trybunał Konstytucyjny podnoszone w przestrzeni publicznej zarzuty dotyczące Trybunału Konstytucyjnego. Jak w szczególności zwrócono uwagę w zdaniu odrębnym Prezesa SN Piotra Prusinowskiego, SSN Jolanty Frańczak, SSN Haliny Kuryło do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r., w sprawie III PZP 6/22 „(...) w naszej ocenie, nadal nie można uznać, że Trybunał w sposób trwały i całkowity zaprzestał wykonywać swoje ustawowe zadania”. Wyrażane niekiedy niezadowolenie ze składu Trybunału Konstytucyjnego, sposobu działania tego organu, twierdzenia o utracie przez Trybunał jego konstytucyjnej roli czy wskazania co do „zainfekowania bezprawnością” nie mają w obowiązujących w Polsce przepisach jakiegokolwiek trybu weryfikacyjnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2022 r., I CSK 3738/22).

27. Odnosząc się z kolei do podnoszonej w odwołaniu kwestii wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka należy zauważyć, że zakres związania konkretnym orzeczeniem ETPCz określa sama Konwencja w art. 46 ust. 1. Jak zauważa się w doktrynie, zakres obowiązku wykonania wyroku strasburskiego jest wyznaczony granicami podmiotowymi i przedmiotowymi sprawy rozstrzyganej przez Trybunał. Orzeczenia ETPCz nie mają mocy powszechnie obowiązującej, obejmują jedynie strony postępowania tj. stronę skarżącą i państwo-stronę. Związanie zaś sądów wykładnią Konwencji zawartą w orzecznictwie ETPCz, w innych sprawach niż wyznaczone granicami podmiotowymi i przedmiotowymi sprawy rozstrzyganej przez Trybunał, nie oznacza przyznania kompetencji i jednocześnie odpowiedzialność za likwidowanie kolizji norm ustawowych i konwencyjnych sędziom, to bowiem przede wszystkim do ustawodawcy należy dbanie o zgodność przepisów ustawowych z Konwencją (zob. M. Wąsek-Wiaderek, *O dopuszczalności wznowienia postępowania karnego z powodu orzeczenia europejskiego trybunału praw człowieka stwierdzającego naruszenie praw człowieka w podobnej sprawie*, Białostockie Studia Prawnicze, 2014, Z. 15, s. 118-119). Także w opinii wydanej przez Komisję Wenecką we współpracy z Dyrekcją Generalną Praw Człowieka i Rządów Prawa (DGI) na

temat statusu sędziów (CDL-AD(2024)029) z 14 października 2024 r. podkreślono, że wyroki ETPCz nie mają bezpośredniego skutku w systemie prawnym państw członkowskich, są wiążące na mocy art. 46 Konwencji i muszą zostać wdrożone przez pozwane Państwo (pkt 24 Opinii).

Poza tym, w przypadku powoływanego przez odwołującą orzeczenia ETPCz z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie Reczkowicz znamieną jest treść zgodnej opinii do tego wyroku sędziego Krzysztofa Wojtyczka, który wskazał na szereg nieścisłości. Wskazał on m.in. „Najistotniejsza argumentacja przemawiająca za stwierdzeniem naruszenia prawa krajowego została przedstawiona w paragrafach 237, 238 i 239. Trybunał przywiązuje zasadnicze znaczenie do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 18 lipca 2007 r. (K 25/07) i zawartych w nim *obiter dicta*. Wyrok z dnia 18 lipca 2007 r. (K 25/07) rozstrzygnął kwestię zgodności z Konstytucją niektórych nowo wprowadzonych przepisów zakazujących równoczesnego zajmowania niektórych stanowisk w sądownictwie z członkostwem w KRS. Trybunał Konstytucyjny nie musiał rozstrzygać kwestii, w jaki sposób należy wybierać członków KRS. Pogląd, że zgodnie z Konstytucją sędziowie zasiadający w KRS muszą być wybierani przez gremia sędziów, był jedynie *obiter dictum*. Kwestia ta nie została dogłębnie zbadana i nie przedstawiono argumentów na poparcie tego poglądu (...)”. Jak zauważył, sędzia Wojtyczek: „w polskim systemie prawnym orzecznictwo nie jest źródłem prawa, sądy polskie nie czują się związane wcześniejszym orzecznictwem i nierzadko odstępują od poglądów wyrażonych we wcześniejszych wyrokach czy postanowieniach, bez przedstawiania głębszego uzasadnienia takiego odstępstwa. Argument, że Trybunał Konstytucyjny odstąpił od „ostatecznego orzeczenia, o charakterze powszechnie obowiązującym” opiera się na niezrozumieniu prawa krajowego. Moc wiążąca wyroku Trybunału Konstytucyjnego ograniczona jest do jego sentencji. Jak wyjaśniono w doktrynie, opierając się na orzecznictwie krajowym, „cechy ostateczności i mocy powszechnie obowiązującej nie dotyczą uzasadnienia wyroku” (L. Garlicki, „*Artykuł 190*”, w: *Konstytucja RP. Komentarz*, L. Garlicki (red.), Warszawa, Wydawnictwo Sejmowe 2007, t. 5 ust. 6; podobnie A. Mączyński, J. Podkowik, „*Art. 190*”, w: *Konstytucja RP*, M. Safjan, L. Bosek (red.), t. 2, Warszawa Wyd. C.H. Beck 2016, ss. 1189–1190). Samo *obiter dictum* wyrażone w uzasadnieniu

nie jest wiążące. Moc obowiązująca wyroku z dnia 18 lipca 2007 r. (sygn. akt: K 25/07), w rozumieniu art. 190 Konstytucji, nie została podważona”.

28. Z kolei mając na względzie orzecznictwo TSUE należy zauważyć, że TSUE nie dokonywał oceny konstytucyjności tego organu. Co więcej TSUE w wyroku z 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18 TSUE stwierdził m.in., że: „Stopień niezależności KRS od władzy ustawodawczej i wykonawczej przy wykonywaniu zadań powierzonych jej przez ustawodawstwo krajowe jako organowi, któremu na mocy art. 186 Konstytucji powierzono misję stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów, może mieć znaczenie przy dokonywaniu oceny, czy wyłonieni przez nią sędziowie będą w stanie spełnić wymogi niezawisłości i bezstronności wynikające z art. 47 karty praw podstawowych.” (pkt 139). Podobnie w wyroku z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawach połączonych C-562/21 PPU i C-563/21 PPU *Openbaar Ministerie* Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wprost stwierdził m.in., iż okoliczność, że dany organ, taki jak KRS, uczestniczący w procesie powołania sędziów, składa się w przeważającej mierze z członków władzy ustawodawczej lub wykonawczej lub osób wybranych przez taką władzę, nie może wystarczyć do uzasadnienia odmowy przekazania danej osoby. Jak zaznaczył, okoliczność ta nie może wystarczyć do stwierdzenia, że dana osoba w wypadku przekazania byłaby narażona na rzeczywiste ryzyko naruszenia jej prawa podstawowego do rzetelnego procesu przed sądem ustanowionym uprzednio na mocy ustawy (pkt 74, 87, 98). Także w wyroku z dnia 21 grudnia 2023 r., w sprawie C-718/21, TSUE przypominał, że „z orzecznictwa Trybunału wynika, iż okoliczność, że organ taki jak krajowa rada sądowa, uczestniczący w procesie powoływania sędziów, składa się w przeważającej mierze z członków wybranych przez władzę ustawodawczą, nie może sama w sobie prowadzić do powzięcia wątpliwości co do statusu sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy i co do niezawisłości sędziów wyłonionych w tym procesie (...)” (zob. pkt 64). Poza tym w ww. opinii Komisji Weneckiej i DGI wyrażone zostało jednoznaczne stanowisko, że ani wyroki ETPC i TSUE, ani orzeczenia polskich sądów nie unieważniły *ex tunc* uchwał KRS dotyczących powołań sędziowskich (pkt 28 Opinii), a zatem twierdzenia odwołujące o nienależytym obsadzeniu KRS także i w kontekście tej opinii nie znajdują uzasadnienia.

29. W związku z zaistnieniem przesłanki nieważności Uchwały, a także zasadnością części z zarzutów, na podstawie art. 398¹³ § 1 k.p.c w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS Uchwała została uchylona, a sprawa przekazana Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

Mirosław Sadowski Paweł Wojciechowski Aleksander Stępkowski

[SOP]

[r.g.]